

Verksamhetsberättelse 2024

Verksamhetsberättelse 2024
Nestor FoU-center

Nestor FoU-center ägs gemensamt av kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje, Tyresö och Värmdö kommuner samt Region Stockholm. Vi vill genom praktknära forskning och utveckling bidra till en god kvalitet inom vården och omsorgen om äldre människor.

Kontakt

Nestor FoU-center
Marinens väg 30, 136 40 Handen
www.nestorfou.se
08-777 99 16
adm@nestorfou.se

Verksamhetsberättelsen kan laddas ner på
www.nestorfou.se

Nestor FoU-center 2024

Verksamhetsberättelse för 2024

© Nestor FoU-center
Citera oss gärna, men ange källan.

FoU–chefen har ordet

På Nestor brinner vi för att utveckla vården och omsorgen för äldre – och vi vet att den bästa vägen framåt går genom samverkan, kunskap och dialog mellan huvudmän, verksamheter och professioner. Utmaningarna kan vara komplexa, men det finns alltid lösningar och möjligheter. Genom våra projekt stärker vi kunskap och kapacitet för förändringsarbete, skapar forum för erfarenhetsutbyte och idéutveckling samt ger stöd i att utveckla och utvärdera arbetssätt och samverkan – alltid med fokus på det som har betydelse för äldres hälsa och livskvalitet.

Under året har vi fått vara en del av många spännande initiativ. Flera projekt har handlat om tvärprofessionell samverkan mellan kommun och region. Andra om hur olika verksamheter kan arbeta mer förebyggande och hälsofrämjande. Vi har även inlett arbeten som handlar om hur anhörigperspektivet och arbetsplatslärande kan stärkas. Det är inspirerande att se hur vårt arbete och de plattformar vi skapar bidrar till ett lärande inom och mellan verksamheter och över kommun- och huvudmannagränser.

Att sprida kunskap och insikter är en viktig del av vårt uppdrag. Under året har vi haft välbesökta chefsmorgnar och Nestorcaféeer, samtidigt som vi haft äran att presentera vårt arbete på både nationella och internationella arenor. Vi har också firat 10 år med våra mötesplatser för lokal samverkan – en fantastisk milstolpe där vi fick lyfta fram regionala och lokala exempel på Nära vård. Dessutom har vi fortsatt att dela våra resultat genom nyhetsbrev, sociala medier, rapporter och vetenskapliga artiklar. Bland annat har vi publicerat rapporter om samlokalisering på seniormottagning och Förstärkt utskrivning samt tagit fram vägledningsmaterial för teamarbete på särskilt boende, analys av avvikelser och att skapa workshoppar med äldre.

Forskning och utveckling måste utgå från samhällets behov för att komma till nytta. Därför betyder våra möten, samtal och samarbeten med våra ägare och samarbetspartners så mycket. Det är en nyckelfaktor för att vi ska lyckas med vårt uppdrag. Så jag vill rikta ett varmt tack till vår styrgrupp, FoU-råd, seniorråd, Nestors medarbetare och alla engagerade personer i verksamheterna. Den kunskap och resultat vi åstadkommer vilar på er kompetens och ert engagemang!

Camilla Andersson
FoU-chef

Innehåll

FoU–chefen har ordet	3
Om Nestor FoU–center.....	5
Projekt och aktiviteter under 2024	9
Sammanhållen vård och omsorg.....	10
Hälsosamt och gott åldrande i samhället.....	14
Strukturerad verksamhetsutveckling	18
Kunskapsforum och erfarenhetsutbyten.....	20
Föreläsningar	22
Webbutbildningar	22
Publikationer	23
Kommunikation.....	24
Vår arbetsplats	25
Ekonomisk redovisning för 2024	28
Appendix.....	29

Om Nestor FoU-center

Nestor FoU-center är en forsknings- och utvecklingsenhet som ägs av Region Stockholm och tio kommuner i södra Stockholms län. Tillsammans bedriver vi verksamhetsutveckling med syfte att skapa god livskvalitet för äldre. Nestor startade i projektform år 2003 och permanentades år 2009.

Uppdrag och inriktning

Det övergripande uppdraget för Nestor FoU-center är att genom praktiknära forskning och utveckling inom äldreområdet bidra till en utveckling som höjer kvalitén i vård och omsorg om äldre, det praktiska arbetets kvalitet och effektivitet samt personalens kompetens inom äldreområdet. Nestors arbete ska utgå från ett flervetenskapligt synsätt, bästa tillgängliga kunskap, huvudmännens gemensamma uppdrag, mål och riktlinjer samt de äldres och anhörigas behov och intressen. Vidare ska arbetet ha en hög grad av medverkan och inflytande från de berörda äldre, personal och chefer på olika nivåer i organisationerna. I uppdraget ingår att samverka aktivt med brukarorganisationer, universitet och högskolor samt andra aktörer och FoU-enheter.

Verksamhetsidé

Vara en plattform mellan forskning och praktik samt en motor för lärande och utveckling i vård och omsorg.

Vi stödjer samverkan mellan kommun och region, omsätter kunskap i handling och bidrar med kritisk reflektion.

Nestors uppdrag

- Driva och medverka i forsknings- och utvecklingsprojekt utifrån vetenskapliga metoder.
- Bidra till utveckling av metoder för förbättringsarbete, utvärdering och implementering.
- Bidra till en evidensbaserad praktik.
- Medverka till en långsiktig personal- och kunskapsutveckling.
- Bidra till god samverkan mellan berörda aktörer för en sammanhållen vård och omsorg.
- Utveckla och driva arenor och nätverk: tvärvetenskapliga, tvärorganisatoriska och tvärprofessionella.
- Utveckla och upprätthålla ett nära samarbete med berörda universitet, högskolor och FoU-enheter.
- Utveckla former för kunskaps- och informationsspridning om FoU-verksamhetens resultat och aktuell forskning samt integrering av denna i ordinarie verksamhet.
- Bedriva omvärldsbevakning och bidra till kunskapsutbyte mellan praktik och relevanta myndigheter, akademien och andra aktörer.

Organisation

Nestor FoU-center ägs och finansieras gemensamt av kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje, Tyresö och Värmdö samt Region Stockholm. Samverkan sker med kommunens och regionens alla vård- och omsorgsenheter oavsett driftsform. Haninge kommun är administrativ huvudman och Nestor är organisatoriskt placerad i Social- och Äldreförvaltningen i Haninge kommun.

Styrgrupp

I Nestors styrgrupp ingår förvaltnings-, äldreomsorgs- eller myndighetschefer i de tio kommunerna samt en chefsrepresentant från Avdelningen för närsjukvård, psykiatri och samverkan i Region Stockholm (se tabell 1 i Appendix). Styrgruppen beslutar i strategiska frågor, ansvarar för uppföljning och behandlar verksamhetsplan och budget. FoU-chefen är föredragande och bereder ärenden till styrgruppen. Nestors styrgrupp utser representanter till Nestors FoU-råd. Ordförande väljs på två år. Ordförande är Pernilla Andréason, kvalitetschef på omsorgskontoret i Södertälje. Fyra styrgruppsmöten har ägt rum under 2024.

FoU-råd

I FoU-rådet ingår personer med chefs-/utvecklingsansvar inom äldreomsorgen från respektive kommun, samt representanter för Region Stockholms verksamheter inom geriatrik och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, HSF (se tabell 2 i Appendix). FoU-rådet arbetar fram idéer och ger förslag och råd beträffande projektsatsningar och övriga aktiviteter. FoU-chefen är sammankallande och ordförande. Under 2024 hölls fyra möten.

Seniorråd

Nestors seniorråd består av representanter för de kommunala pensionärsråden i ägarkommunerna och från Regionstyrelsens pensionärsråd (se tabell 3 i Appendix). Seniorrådet bidrar med idéer till projekt, ger förslag och råd beträffande projektsatsningar och övriga aktiviteter samt sprider information om Nestors arbete via sina nätverk. FoU-chefen är sammankallande och ordförande. Fyra seniorrådsmöten har ägt rum 2024. Till ett av mötena bjöds även alla suppleanter in för att få ökad kännedom om Nestors verksamhet och underlätta för dem att ersätta ordinarie representant vid behov. Det var väldigt uppskattat och vi kommer fortsätta med det kommande år.

Arbetsgrupp

Nestors arbetsgrupp har under 2024 bestått av FoU-chef och tolv medarbetare med olika utbildningsbakgrund: apotekare, arbetsterapeut, dietist, etnolog, fysioterapeut, sjuksköterska, sociolog, socialantropolog, socionom, journalist och key-account manager. Av dessa har 6 personer doktorsexamen, en har masterexamen, två har magisterexamen och tre har kandidatexamen. (se tabell 4 i Appendix). Två medarbetare har varit tjänstlediga för studier och vid halvårsskiftet gick två medarbetare i pension. Vid årsskiftet 2024/2025 var antalet årsarbetare i tjänst 8,4. FoU-chefen svarar inför styrgruppen för verksamhet, ekonomi och medarbetare.

Verksamhetsplanering och uppföljning

Styrgruppen beslutar om riktningen för Nestors verksamhet. Detta görs utifrån behov och utmaningar i huvudmännens verksamheter, händelser inom äldreområdet regionalt och nationellt samt förslag på prioriteringar i FoU-råd och seniorråd. Utifrån styrgruppens riktning och prioriteringar ansvarar FoU-chefen för att arbeta fram förslag till aktiviteter för nästkommande år med stöd av Nestors medarbetare, FoU-råd och seniorråd. Styrgruppen kan även fatta beslut om aktiviteter löpande under året.

Nestor har en löpande uppföljning som rapporteras kvartalsvis till styrgruppen. Där redovisas progression i forsknings- och utvecklingsprojekten, ägarorganisationernas deltagande i projekt och aktiviteter, nedladdade publikationer, genomförda webbutbildningar samt besök på Nestors webbplats. Det gånga årets händelser och aktiviteter summeras i en verksamhetsberättelse som överlämnas till styrgruppen i början av följande år.

Resultat från Nestors forsknings- och utvecklingsarbeten publiceras i form av FoU-rapporter och vetenskapliga artiklar, vägledningar, andra skrifter och film. Vi sprider även resultat genom facktidskrifter, konferenser och andra event samt genom inlägg på sociala medier.

Nestors tjänster och erbjudanden

Nestor erbjuder olika typer av aktiviteter som ska bidra till verksamhetsutveckling och lärande.

Forsknings- och utvecklingsprojekt

Våra forsknings- och utvecklingsprojekt kan antingen genomföras genom att Nestor håller i hela processen från initiering till avslut av projektet. Nestor kan även finns med och stödja uppstart eller implementering av ett projekt som genomförs av verksamheten själva eller utvärdera ett projekt som verksamheten driver. En del projekt genomförs på forskningsmedel och genomgår då extern prövning av forskningsansats, etikansökan och publicerat material. I övriga projekt kvalitetssäkras projekttid och publikation i en intern granskningsprocess inom Nestors arbetsgrupp, råden och styrgrupp eller av andra utsedda personer i ägarnas verksamheter. Forskning och utveckling kombineras i våra projekt. Vi tar alltid utgångspunkt i forskningen och våra resultat, sätts i relation till redan befintlig kunskap. Vissa projekt och

aktiviteter syftar till att producera ny kunskap och andra till att utveckla arbetsätt genom att omsätta kunskap så att den blir praktiskt användbar. Alla projekt är praktisknära, så att den kunskap och lärande som tas fram kan användas för fortsatt utveckling av verksamheter.

Kompetensutveckling, kunskap och erfarenhetsutbyten

Nestor erbjuder kompetensutveckling för personal inom vård och omsorg som delar av större utvecklingsprojekt men kan även göra det som fristående utbildningsinsatser. I övrigt sprider och delar Nestor kunskap till chefer och medarbetare i vård och omsorg genom Nestorcaféer, Chefsmorgon, nätverk, konferenser, seminarier, rapporter och andra publikationer. Nestor arrangerar även dialog och erfarenhetsutbyte mellan, och inom, olika huvudmän, organisationer och professioner.

Strukturerad verksamhetsutveckling

Nestor kan ge stöd till verksamheterna i systematiskt förbättringsarbete, hållbar implementering och stöd i att arbeta utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Det kan gälla stöd i att arbeta med metoder för analys, kunskapsstyrning, arbetsplatslärande, uppföljning, utvärdering eller annat. De läggs ofta upp i en serie av seminarier/träffar där verksamheten f r stöd i att lära mer om metoden och tillämpa det på ett område i sin verksamhet. För att sprida kunskap om metoder till fler och underlätta att komma i gång med eget arbete i verksamheterna tar Nestor även fram olika typer av material. Det kan vara diskussionsunderlag, vägledningar, checklistor, mallar eller annat. De ska fungera som ett handfast stöd för fortsatt arbete.

Samverkan

En viktig komponent i Nestors arbete är att på olika sätt stödja samverkan både inom och mellan verksamheter och organisationer. Vi strävar efter att synliggöra syftet med samverkan och att identifiera områden som en enskild aktör på egen hand inte själv kan ta hand om och där samverkan blir nödvändig för att kunna ge en sammanhållen vård och omsorg. Vi stöttar uppbyggnad av lokala samverkansstrukturer på flera organisatoriska nivåer, som inbegriper forum för chefer och ledningar samt medarbetare

Projekt och aktiviteter under 2024

I detta avsnitt redovisas Nestors projekt under året. De är uppdelade utifrån Nestors tre fokusområden: Sammanhållen vård och omsorg, Hälsosamt och gott åldrande i samhället och Strukturerad verksamhetsutveckling. Först presenteras en sammanställning över pågående projekt under 2024 därefter följer en kort beskrivning av varje projekt.

Område och projekt	Status
Sammanhållen vård och omsorg	
Mötesplatser och stöd för lokal samverkan mellan kommun och region	Pågår sedan 2015
Utvärdering av samlokalisering mellan kommun/primärvård/rehab på seniormottagning	Avslutat
Förstärkt utskrivning (FU) från slutenvården - Handen + Uppdrag från HSF	Avslutat
STEG - Samarbete kring förebyggande egenvård. Ett länsgemensamt projekt, finansierat av Forte	Avslutat/slutkonferens apr 2025
KOMPASS - pröva och utveckla modell för sammanhållen vård och omsorg -med socialtjänst, primärvård och äldre personer. Länsgemensamt projekt med medel från Forte.	Pågår t o m 2028
Hälsosamt och gott åldrande i samhället	
SAMSAS - Samskapad samverkan för att förebygga försämrad hälsa hos äldre. Ett länsgemensamt projekt, finansierat av Forte	Pågår t o m juli 2025
Hemtjänstens arbete för äldres hälsa.	Avslutat/rapport 2025
Proaktivt förhållningssätt på särskilt boende	Avslutat
Anhörigperspektiv vid flytt till särskilt boende	Pågår t o m 2026
Framtidens socialtjänst- biståndshandläggarens roll i förändring	Pågår t o m 2025
Samverkan med civilsamhället.	Utgick
Strukturerad verksamhetsutveckling	
Utvärdering av webbutbildningar som led i hållbar kompetens- och verksamhetsutveckling	Pågår t o m juli 2025
Uppföljning och utvärdering av förebyggande insatser inka fram ett vägledningmaterial	Avslutat
Ett näringsrikt samarbete, kompetens- och verksamhetsutveckling för att förebygga undernäring	Avslutat
Verktyg/vägledning för analys av avvikelser, egenkontroller	Avslutat
Kunskapsdialoger i syfte i att förstå och omsätta vad ny socialtjänstlag, framtidens socialtjänst, kommer att innebära för verksamheterna. Genomförs inom ramen för biståndshandläggarens roll att främja hälsa samt medverkan i regionala länsdialoger.	Pågår t o m 2025

Sammanhållen vård och omsorg

Inom detta fokusområde presenteras projekt där samverkan mellan eller inom kommunernas och regionens verksamheter är en bärande komponent.

Sedan 2015 har Nestor drivit fyra lokala samverkansarenor –

Mötesplatser för lokal samverkan mellan kommun och region. På dessa möts representanter från geriatrik, primärvård och kommun inom Nestors upptagningsområde utifrån en geografisk uppdelning, samt att

gemensamma träffar arrangeras ca 1-2 gånger per termin. En av Mötesplatserna har varit vilande sedan 2023. Under 2024 har även resterande lokala arenor fasats ut. Nestor kommer i stället att stödja omställningen till God och nära vård, genom att exempelvis ge stöd i framtagande eller implementering av lokala handlingsplaner och erbjuda processtöd i lokala utvecklingsinitiativ med fokus på samverkan. Gemensamma mötesplatsträffar för erfarenhetsutbyte och aktiviteter för gemensamt lärande kommer fortsatt erbjudas.

Mötesplatser – Omställning Nära vård

Syfte: Nestor bidrar med kunskapsutveckling och processtöd i att facilitera aktiviteter och utvecklingsarbeten i syfte att stärka omställningen till Nära vård.

Mötesplatser

År 2024: En lokal mötesplatsträff har genomförts per Mötesplats och det har hållits tre gemensamma Mötesplatsträffar, en digitalt och två fysiska träffar. Ett med temat *Handlingsplan God och nära vård och omsorg*, där den regionala handlingsplanen i Stockholm och två lokala exempel på samverkan inom God och nära vård och omsorg från Södertälje och Tyresö presenterades. På den träffen deltog 66 chefer och medarbetare. Den andra träffen handlade om *Personcentrerad vård och omsorg* med Theresa Larsen, projektledare från FoU i Väst som föreläsare där 33 personer deltog. Den tredje gemensamma mötesplatsträffen uppmärksammade att *Mötesplatserna firar 10 år*, och hade temat *Hur kan vi öka utvecklingstakten i omställningen till Nära vård?* med Dag Noren, Governo AB som föreläste, och representanter från HS-f och SLSO, som talade om primärvården som nav och hur arbetet fortskrider med regionala handlingsplanen. Flera lokala exempel presenterades också. Här deltog 45 personer. På de lokala Mötesplatsträffarna har deltagarantalet varierat mellan 9-16 personer. De lokala Mötesplatsträffarna har innehållit: uppföljning av den gemensamma träffen om Handlingsplan för God och nära vård och omsorg, förstärkt utskrivning på distans för patienter med hjärtsvikt, hur man bäst bygger sin lokala samverkan och hur man kan involvera de äldre i God och nära vårdarbetet.

Forum för gemensamt lärande

Under året har två utbildningstillfällen arrangerats kring utskrivningsprocessen med fokus på hur kommunikationen i Lifecare SP kan förbättras. Lokala arbetsgrupper har planerat och genomfört utbildningstillfällena. Mellan 50-80 medarbetare från primärvård, kommun och geriatrik har deltagit per tillfälle från Haninge, Nynäshamn, Tyresö resp Nacka och Värmdö kommuner och tillhörande hälso- och sjukvård.

Stöd i lokala handlingsplaner & processtöd i lokala utvecklingsinitiativ

Nestor har gett stöd till ett målområde i Huddinges lokala handlingsplan för God och nära vård och omsorg, där syftet var att förbättra samarbetet mellan hemtjänst och hemsjukvård. Representanter från hemtjänst och vårdcentral har träffats i ett antal möten för att lära känna varandra, försöka förstå varandras uppdrag, regelverk och roller. Sedan diskuterades hur deras kommunikation och samverkan kring enskilda kunder/patienter kan förbättras för en mer sammanhållen vård och omsorg. Mötena har gett positiva resultat. Förståelsen mellan enheterna har ökat och oklarheter kring nyckelhantering, uthämtning av medicin med mera har kunnat lösas. Beslut har tagits om att fortsätta träffas i samverkansforumet.

Under året har Nestor dessutom följt och gett stöd i projekten Samlokaliserad seniormottagning och Förstärkt utskrivning (FU), som båda syftar till stärkt stöd i hemmet och samverkan kring äldre i behov av insatser från kommun och regionens verksamheter.

För att tillgodose behoven av en personcentrerad, proaktiv vård och omsorg och leverera en nära och samordnad vård och omsorg ville Boo vårdcentral, Nacka Rehabcentrum och Nacka kommun pröva om samlokalisering av ett tvärprofessionellt team kan vara en framgångsrik modell.

Utvärdering av samlokaliserad seniormottagning Ett samverkansprojekt mellan vårdcentral, rehab och Nacka kommun

Syfte: Att stödja, följa och utvärdera utvecklingen av en tvärprofessionell och samlokaliserad seniormottagning för äldre personer +75 år som är i behov av tvärprofessionella insatser.

Nestor fick i uppdrag att utvärdera och samtidigt bidra med ett kunskapsbaserat stöd i uppstarten och utvecklingen av seniormottagningen. Syftet var att beskriva processen, målgruppen, hur många som nåtts av den, vilka insatser det lett till, vad patienten/anhöriga och professionen tycker om insatsen/arbetssättet och om det leder till förbättringar för målgruppen och professionen. Datainsamlingen har bestått av intervjuer med teamet, patienter och anhöriga samt deltagande observationer av teammöten. De fynd som framkom diskuterades löpande med teamet i syfte att optimera arbetssätt under processens gång. Resultaten visade att både teamet, äldre och anhöriga upplevde att seniormottagningens arbetssätt lett till att insatser har kunnat samordnats och följas upp mer effektivt, att insatserna blivit mer förebyggande och personcentrerade samt att personer som tidigare ”fallit mellan stolarna” och mångsökarna hade fångats upp bättre. Patienter och anhöriga uttryckte att de kände sig trygga och nöjda med de insatser de fått eller fått hjälp med att få. Utvärderingen har legat till grund för beslut om att fortsätta och utöka omfattningen av seniormottagningen samt sprida kunskap om den. Projektet har fått stor uppmärksamhet och Nestors projektledare och teamet har presenterat projekt både i regionala och nationella forum samt på den internationella konferensen Nordic Congress of Gerontology.

Deltagande organisationer: Nacka kommun, Boo vårdcentral, Nacka RehabCentrum.

Förstärkt utskrivning (FU)

Syfte: Att stödja, följa och förstå utvecklingen av förstärkt utskrivning (FU) från slutenvård till ordinärt boende för de mest sjuka äldre med omfattande behov av samordnad vård och omsorg.

Two sjukhus inom Nestors upptagningsområde arbetar med ”förstärkt utskrivning”, FU, efter slutenvårdstillfället”. Syftet med FU är skapa en trygg och säker vårdövergång från geriatriken till hemmet efter utskrivning. Nestor har under året följt utveckling av FU på Capio Handen Geriatriken

och där tillsammans med med teamet genomfört en så kallad patientresa med syfte att undersöka vilka som får FU, vilka aktörer är involverade och deras respektive ansvar, omfattning och typ av insatser. För att skapa patientresan genomfördes intervjuer med patienter och anhöriga om deras upplevelser av FU vad gäller nöjdhet, trygghet, flexibilitet, tillgänglighet till vården och delaktighet i upprättande av vårdplan. Även FU-teamet och berörda samverkanspartners i primärvård, hemtjänst och primärvårdsrehab intervjuades för att identifiera framgångsfaktorer för arbetssättet FU och hur det upplevs av medarbetarna som är direkt och indirekt involverade i FU.

Nestor har också varit delansvariga för ett uppdrag från Hälso- och sjukvårdsförvaltningen att tillsammans med övriga Äldre FoU:er i Stockholm samla erfarenheter från samtliga kliniker inom Region Stockholm som har FU som tilläggsuppdrag. Parallellt med detta har en liknande studie planerats för Södertälje sjukhus. Den studien kommer att genomföras under 2025.

STEG är ett forskningsprojekt, finansierat av Forte, i samarbete mellan Nestor FoU-center, FoU Nordost, Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum, Stockholms läns sjukvårdsområde, Sophiahemmet Höskola och Karolinska universitetssjukhuset. Projektet startade 2020 och avslutades nu under 2024.

STEG – Samarbete kring förebyggande egenvård

Syfte: Att undersöka hur egenvårdsintyget används och hur samarbetet mellan primärvård och äldreomsorg kan stärkas.

Det finns behov av stöd i egenvård för den ökade andel äldre i eget boende för att upprätta självständighet, god hälsa och livskvalitet. Genom deltagaraktiva och samskapande forskningsmetoder har projektet undersökt hur egenvårdsintyget används och hur samverkan mellan huvudmännen fungerar och skulle kunna fungera. Projektet har bestått av tre delar. Del 1, intervjuer med äldre som har egenvårdsintyg. Del 2, intervjuer med professionella. Del 3, skapa arbetsmodell för samarbete mellan primärvård och äldreomsorg.

År 2024: Ett antal workshops har genomförts med deltagande verksamheter i respektive case, vilket resulterat i en arbetsmodell för egenvårdsprocessen. Referensgruppen har gett feedback på de fynd som gjorts och hur arbetet kan vidareutvecklas. Flera seminarier har hållits och riktat sig till alla som är intresserade av att utbyta erfarenheter kring egenvård. Två artiklar har

accepterats i vetenskapliga tidskrifter och två artiklar är under framtagande (se sid 24). I april 2025 kommer en slutkonferens att hållas för att delge och sprida resultat från projektet.

Deltagande organisationer: I del 1 och 2 har samtliga kommuner tillfrågats inom FoU:ernas upptagningsområde. I del 3 deltog Danderyds kommun och Skärholmens stadsdelsförvaltning och två stycken lokala primärvårdsrehab-kliniker.

KOMPASS – pröva och utveckla modell för sammanhållen vård och omsorg

Syfte: Utveckla och pröva en modell för sammanhållen vård och omsorg – ett aktionsforskningsprojekt för och med socialtjänst, primärvård och äldre personer

I Sverige och många andra länder pågår ett intensivt arbete för att utveckla en mer sammanhållen vård och omsorg. Trots det saknas fortfarande evidens och praktiska metoder för att stödja lokala aktörer inom socialtjänst och primärvård att utveckla

verksamheten tillsammans med brukare. Nestor har tillsammans med länets övriga äldre-FoU:er samt Akademiskt Primärvårdscentrum beviljats ett anslag för ett fyraårigt forskningsprojekt som en del i arbetet med att bidra till omställningen mot en god och nära vård och omsorg. Projektet syftar till att utveckla ett processtöd för socialtjänst och primärvård som vill samskapa en sammanhållen vård och omsorg tillsammans med äldre personer som har behov av både socialtjänst och primärvård. Arbetet genomförs i tre olika case. Varje case identifierar själva inom vilket område de vill utveckla en mer sammanhållen vård och omsorg.

År 2024: Projektplanering tillsammans med deltagande verksamheter samt uppstartsmöten med deltagare har genomförts.

Deltagande kommuner och primärvård i: Tyresö kommun, Sigtuna kommun, Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning och Täby kommun.

Hälsosamt och gott åldrande i samhället

Inom detta fokusområde presenteras projekt som har en tydlig koppling till äldre personers hälsa och delaktighet.

SAMSAS – samskapad samverkan för att förebygga försämrad hälsa hos äldre

Syfte: Att skapa ny kunskap om hur kommun, region och civilsamhälle kan samverka för att förebygga försämrad hälsa hos äldre personer som bor hemma samt att utvärdera om och hur den deltagande forskningsprocessen i projektet påverkar aktörer, forskare och kunskapsproduktionen i arbetet.

Detta är ett forskningsprojekt, finansierat av Forte i samarbete mellan Nestor, FOU nu, FoU Nordost och Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum. Med stigande ålder ökar risken för försämrad fysisk, psykisk och social hälsa, vilket både påverkar de äldres livskvalitet och samhällskostnaden för vård- och omsorg. Allt fler äldre bor dessutom hemma, även med omfattande vård- och omsorgsbehov. Förebyggande

insatser till denna grupp är viktiga – men samtidigt komplexa. Många aktörer behöver samverka för att utforma insatser. Det är väl känt att det kan vara svårt att skapa samverkan som är hållbar över tid. Projektet utgår från att samverkan som samskapas av involverade aktörer har en potential att bli hållbar över tid. Projektet genomförs som fallstudier och omfattar fyra delstudier. I projektet ingår även en lärande utvärdering genom följeforskning (LUFF) som består av observationer, intervjuer, litteraturstudier, analysseminarier med deltagare i projektet.

År 2024: Under året har det genomförts uppföljningar av de olika casen samt analys av insamlade data. En digital seminarierie har hållits, där forskarna och deltagande verksamheter vid fem tillfällen har presenterat arbetsmodellen, erfarenheter och resultat från delstudierna.

Deltagande organisationer: Huddinge, Upplands-Bro och Södermalms stadsdelsförvaltning.

I detta projekt utvecklar Nestor tillsammans med deltagande hemtjänstverksamheter lokala arbetssätt för att stärka hemtjänstens hälsofrämjande arbete. Lokala arbetssätt har formats med hänsyn till de äldres hälsa och behov samt

hemtjänstens förutsättningar. Detta har skett i nära samarbete med medarbetare och chefer i hemtjänsten i tre kommuner, där 4-9 nyckelpersoner från olika hemtjänstenheter inom respektive kommun deltagit. I en serie workshopar, har projektledarna och medarbetarna i hemtjänsten arbetat fram vad ett hälsofrämjande arbetssätt kan innebära och hur hemtjänsten kan stärka sitt hälsofrämjande arbetssätt för äldre personer. Utifrån detta genomför nyckelpersonerna reflektionsmöten på sin arbetsplats för att diskutera hur medarbetarna kan främja äldres hälsa inom ramen för sina uppdrag. I projektdesignen ingår även intervjuer med

Hemtjänstens arbete för äldres hälsa

Syfte: Att tillsammans med medarbetare i hemtjänsten utarbeta hälsofrämjande arbetssätt, utifrån lokala förutsättningar.

biståndshandläggare och äldre personer med hemtjänstinsatser. Vidare har gemensamma erfarenhetsutbyten hållits mellan deltagande kommuner.

År 2024: I början av året slutfördes workshopdelen på deltagande enheter och varje verksamhet fick en lokal sammanställning med förslag på förändrade arbetsätt i syfte att främja äldres hälsa. Dessa förslag har tagits fram av de undersköterskor och samordnare som deltagit i workshoparna. Verksamheterna har sedan arbetat vidare med reflektionsmöten i egen regi med stöd av Nestor. Kommunvisa återföringsmöten har hållits med ledningen i varje kommun, där diskuterades de resultat som framkommit och vilka förutsättningar som behövs för att arbetsättet ska utvecklas vidare. Projektets resultat och arbetsmodell kommer att presenteras i en FoU-rapport i början av år 2025.

Deltagande organisationer: hemtjänstverksamheter i Nacka, Huddinge och Tyresö kommun.

För en god och jämlik hälso- och sjukvård på särskilt boende – underlag för diskussion

Syfte: Att bidra med kunskap om hur den hälso- och sjukvård som erbjuds på särskilt boende för äldre fungerar och vad som skulle kunna utvecklas för att de äldre ska erbjudas en god och jämlik hälso- och sjukvård som skapar ett gott välbefinnande hos de boende.

Nestor har under åren 2020-24 genomfört två intervjustudier och ett utvecklingsarbete om hälso- och sjukvård på särskilt boende för äldre (säbo). Intervjustudierna har presenterats i FoU-rapporterna: *För en god och jämlik hälso- och sjukvård på särskilt boende Del 1: Gapet mellan uppdrag, resurser och äldres behov* (2021) och den andra rapporten heter *För en god och*

jämlik hälso- och sjukvård på särskilt boende. Del 2: En trygg plats med förbättringspotential (2023). I rapporterna lyfts både framgångsfaktorer och utmaningar kring hälso- och sjukvård på säbo.

År 2024: Nestor har tagit fram ett diskussionsmaterial utifrån den andra delrapporten för att underlätta för verksamheterna att reflektera över hur hälso- och sjukvården fungerar och kan vidareutvecklas i den egna verksamheten. Materialet fokuserar på tre områden från rapporten: Rehabilitering i det dagliga arbetet; Att uppmärksamma ett försämrat tillstånd hos de boende i god tid; Teamets roller och kompetenser. Materialet har presenterats på ett digitalt seminarium och Nestor kan vid behov ge stöd i att använda materialet i en lednings- eller arbetsgrupp.

Detta är den tredje och avslutande delen om hälso- och sjukvård på särskilt boende för äldre. Projektet tar sin utgångspunkt i resultat från de tidigare delstudierna, där det bland annat framkom att akuta hälso- och sjukvårdsinsatser prioriteras medan förebyggande och hälsofrämjande

Proaktivt förhållningssätt på särskilt boende

Syfte: Att undersöka och utveckla proaktiva förhållningssätt för att bidra till god hälsa och välmående hos personer som bor på vård- och omsorgsboende

arbete kommer i andra hand. För de boende själva var det också många faktorer förutom hälso- och sjukvård som var viktiga för deras välbefinnande. I detta projekt ville vi undersöka vad ett proaktivt förhållningssätt på säbo innebär, och hur det skulle kunna utvecklas för att bidra till god hälsa och välmående hos de boende. Ett annat syfte var att hitta metoder för att involvera och engagera de som bor på säbo i utvecklingen av verksamheten, och att ta vara på deras åsikter.

År 2024: Med inspiration av metoden tjänstedesign planerades och genomfördes ett 20-tal workshopar där medarbetare, chefer och boende på säbo deltog. Två säbo ifrån olika kommuner deltog i projektet, med målsättningen att generera förbättringsidéer som kunde testas i verksamheten. En annan målsättning var att chefer och medarbetare skulle få praktisk kunskap om hur de kan samskapa med de personer som bor på boendet. Under projektet har ett stort antal övningar och mallar för dokumentation arbetats fram. Dessa erfarenheter har samlats och beskrivits i ett vägledningsmaterial som finns att ladda ned på Nestors webbplats. Övningarna kan anpassas för att användas i enstaka möten eller för att arbeta med att utveckla ett visst område i äldreinriktade verksamheter. Under 2025 kommer Nestor att sprida kännedom om materialet och erbjuda stöd till verksamheter som vill komma i gång med workshopar för äldre.

Deltagande organisationer: Haninge, Botkyrka

Anhörigperspektiv vid flytt till särskilt boende

Syfte: Att bidra med kunskap om hur den hälso- och sjukvård som erbjuds på särskilt boende för äldre fungerar och vad som skulle kunna utvecklas för att de äldre ska erbjudas en god och jämlik hälso- och sjukvård som skapar ett gott välbefinnande hos de boende.

Detta är ett forsknings- och utvecklingsprojekt tillsammans med Marie Cederschiölds högskola, Nestor FoU-center, FoUnu, Bräcke diakoni och Ersta diakoni. Projektet består av två delar; ett forskningsprojekt som leds av ett forskarteam vid Marie Cederschiölds högskola, och en mer utvecklingsinriktad del som Nestor håller i. I sin helhet syftar

projektet till att ge stöd i utveckling av anhörigperspektivet, och att omsätta den nationella anhörigstrategin i den egna verksamheten. Projektet fångar in hela processen och olika aktörer som de anhöriga möter inför beslut om särskilt boende, inflytt samt livet och relationer på boendet. Nestors utvecklingsdel, som sker i form av digitala seminarierträffar, syftar till att ge möjlighet till fördjupade diskussioner och erfarenhetsutbyten mellan deltagarna, för att kunna arbeta med att vidareutveckla anhörigperspektivet i den egna verksamheten/kommunen. Mellan träffarna kommer verksamheterna att arbeta med ett eget förbättringsarbete med stöd av Nestor.

År 2024: Fokus har legat på planering och uppstart tillsammans med forskarna, samarbetspartners och deltagande kommuner samt rekrytering av intervjupersoner. I forskningsprojektet har anhöriga intervjuats om deras erfarenheter av närståendes flytt till

särskilt boende och det har hållits en första workhop. Den första workshopen innehöll en berättarföreläsning av anhöriga om deras erfarenheter samt diskussion om anhörigperspektivet. I Nestors utvecklingsdel, har vi hållit uppstartsmöten med ledningen i deltagande kommuner och en styrgrupp har bildats. Två träffar har genomförts med deltagande verksamheter. Totalt deltar 60 personer i projektet. Vidare har en dokumentationsyta tagits fram för att dokumentera verksamheternas egna arbete samt för att samla dokumentation inför och efter träffarna.

Deltagande organisationer: Huddinge, Nynäshamn, Södertälje och Värmdö kommuner.

Nestor undersöker i det här projektet vad omställningen ”Framtidens socialtjänst” kan komma att innebära för äldreomsorgens insatser och biståndshandläggarens roll. Projektet kommer att fokusera på arbetssätt för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande som är en del i omställningen. Projektet kommer även att försöka utreda vad förenklad

Framtidens socialtjänst – biståndshandläggarens roll i förändring

Syfte: Att undersöka hur biståndshandläggare kan arbeta för att förebyggande utifrån nya socialtjänstlagens intentioner och vad det kan komma att innebära i form av ändrade arbetssätt och insatser.

biståndshandläggning, ökad samverkan och att socialtjänstens ska vara lättillgänglig och kunskapsbaserad kan komma att innebära i form av ändrade arbetssätt och en förändrad roll för biståndshandläggare. Det gör vi tillsammans med biståndshandläggare, verksamhetsutvecklare och chefer inom Nestors ägarkommuner. Fokus ligger på att generera idéer och utreda förslag kring arbetssätt utifrån möjligheter, risker och konsekvenser ur ett verksamhets-, medarbetar- och brukarperspektiv. Projektet syftar till att ge ett underlag till kommunerna för att göra medvetna och underbyggda val i omställningsarbetet, som vidare kan ligga till grund för framtida förändringsarbeten.

År 2024: Nestor har bevakat och deltagit i olika forum för att förstå förändringar i ny socialtjänstlag och tankar om ändrade arbetssätt för framtidens socialtjänst. Under hösten påbörjades initiering av projektet och rekrytering av deltagande kommuner. Vi har hållit sonderande uppstartsmöten med deltagande kommuner (och andra) om hur biståndshandläggarna arbetar för att främja äldre hälsa och hur de skulle kunna/behöva arbeta kopplat till ändringar i ny socialtjänstlag. Uppstartsmötena ligger till grund för att planera projektets fortsatta fokus under 2025.

Deltagande organisationer: Botkyrka, Haninge, Huddinge, Salem, Nykvarn, Tyresö, Värmdö kommuner.

Strukturerad verksamhetsutveckling

Inom detta fokusområde presenteras projekt som knyter an till verksamheternas eget systematiska kvalitetsarbete, hållbar implementering, arbetsplatslärande och att arbeta kunskapsbaserat.

Äldreomsorgen står inför stora utmaningar när det gäller kompetensförsörjning. Det handlar dels om att kunna rekrytera kompetent personal i tillräckligt stor utsträckning för att möta behoven i takt med att andelen äldre i samhället ökar.

Det handlar också om att organisera ett kontinuerligt arbetsplatslärande för att personalen ska kunna utvecklas och ta till sig nya arbetssätt, metoder, kunskaper och tekniska lösningar. De senaste 10–20 åren har webbutbildningar och e-lärande blivit allt vanligare. Dessa utbildningar är populära och uppskattade, inte minst för att de är tillgängliga, har låga kostnader och är möjliga att använda för stora personalgrupper samtidigt. Frågan är hur webbutbildningar används och om det leder till ökad kunskap och förbättrade arbetssätt.

Utvärdering av webbutbildningar som led i hållbar kompetensutveckling

Syfte: Studera hur kompetensutveckling i allmänhet och webbutbildningar/e-lärande i synnerhet är organiserat i kommunerna, hur de används samt om de leder till ökad kunskap och förbättrade arbetssätt.

År 2024: Nestor påbörjade en utvärdering av strategier för kompetensutveckling. Först intervjuades verksamhetsutvecklare eller andra på övergripande nivå om strategier, strukturer och förutsättningar för kompetensutveckling. Därefter genomfördes en enkätstudie bland chefer för att undersöka hur webbutbildningar används, stöd för lärande och om det leder till verksamhetsutveckling. Det har varit svårt att få tillräcklig svarsfrekvens på enkäten trots försök att minska omfattningen av enkäten, påminnelser samt spridningsaktiviteter för att uppmärksamma behovet av mer kunskap inom området. Under 2025 kommer vi att komplettera datainsamlingen med andra metoder samt inkludera medarbetarnas upplevelse av lärande och om det leder till verksamhetsutveckling.

Deltagande organisationer: Samtliga kommuner.

Uppföljning och utvärdering av förebyggande insatser

Syfte: I en seminariserie om utvärdering av förebyggande insatser bidra till lärande och kompetensutveckling om utvärdering och att stärka de berörda verksamheterna i att planera och genomföra utvärderingar.

Att arbeta förebyggande och hälsofrämjande och att följa upp och utvärdera sina insatser är av största vikt för att säkra att den verksamhet som bedrivs motsvarar de behov som finns. Under 2022 utvecklade Nestor en seminariserie i uppföljning och utvärdering av förebyggande insatser. Seminarieserien har hållits

i två omgångar tillsammans med förebyggande enheter för att utvärdera förebyggande, icke biståndsbedömda insatser.

År 2024: Den seminariserie som påbörjades 2023 avslutades i början av året. Totalt deltog 16 chefer och medarbetare från två kommuner. Seminarieserien har bestått av gemensamma träffar med föreläsningar och diskussioner om förebyggande insatser, utvärdering och utvärderingsmetoder. Dessutom har deltagarna med vägledning av Nestor arbetat med att ta fram en plan för utvärdering av en befintlig aktivitet inom verksamheten. Under året har även ett vägledningsmaterial tagits fram, med utgångspunkt i erfarenheterna från seminarieserien, för att underlätta för verksamheter att genomföra utvärderingar av insatser i den egna verksamheten. Under 2025 kommer Nestor att ge en introduktion till materialet och vid behov stöd till verksamheter i egen utvärdering.

Deltagande organisationer: Förebyggande verksamheter i Haninge och Södertälje kommun.

Undernäring är vanligt bland äldre personer och är lättare att förebygga än att behandla. Därför finns det en stor vinst i att upptäcka och behandla tillståndet i ett tidigt skede. Hösten 2022 reviderades Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2022:49) om förebyggande av och behandling vid undernäring och de lanserade utbildningspaketet *Ett näringsrikt samarbete*, som syftar till att höja kompetensen inom vård och omsorg så att färre äldre drabbas av undernäring.

Metodstöd i "Ett näringsrikt samarbete"

Syfte: Att stödja kommuner/enheter som vill stärka sitt arbete med att förebygga undernäring. Nestor vägleder

År 2024: De kommuner som Nestor handlett i att genomföra utbildningspaketet och se över sina arbetssätt gällande att förebygga, utreda och behandla undernäring avslutade sina arbeten i början av året. Arbetet har bland annat lett till ett stärkt teamarbete med ökat fokus på att förebygga undernäring, samt revidering av befintliga rutiner/policydokument. Nestor har därefter gett stöd till ytterligare en kommun, där fokus var att stärka sjuksköterskornas kompetens och samarbete med kostenheten.

Deltagande organisationer: Salem, Värmdö och Nacka kommuner

Utveckla metoder för analys av avvikelser på verksamhetsnivå

Syfte: Stöd i att utveckla metoder för att analysera sina sammanlagda avvikelser på verksamhetsnivå. **Målsättningen** är att skapa ett lärande kring hur individsyn och systemsyn beträffande avvikelser och missförhållanden kan komplettera varandra.

Verksamhetsutvecklare och chefer på olika nivåer har lyft svårigheter i att analysera avvikelser och missförhållanden på verksamhetsnivå. Det vill säga att identifiera mönster i bakomliggande orsaker/brister utifrån sina samlade avvikelser samt att identifiera åtgärder på

verksamhetsnivå som har störst potential för att säkra kvalitet. Analysen stannar lätt vid en sammanställning av avvikelser.

År 2024: En arbetsgrupp bildades inom Nestors nätverk för verksamhetsutvecklare hösten 2023. De har delat erfarenheter kring analys av avvikelser och tagit fram och prövat metoder för sammanställning och analys. Detta arbete har sammanställts till ett vägledningsmaterial och en instruktionsfilm för att fler ska få möjlighet att lära sig metoden och underlätta i att använda analysverktyget. Materialet har presenterats på en chefsmorgon, på en nätverksträff för verksamhetsutvecklare och Nestors FoU-råd samt finns att ladda ned på Nestors webbplats. Under 2025 kommer ytterligare spridningsaktiviteter att genomföras och det finns möjlighet att få stöd i det egna analysarbetet.

Deltagande organisationer: Botkyrka, Haninge, Huddinge, Salem, Värmdö.

Kunskapsforum och erfarenhetsutbyten

I detta avsnitt redovisas Nestors löpande kunskapsforum, föreläsningar och nätverk samt webbutbildningar och publikationer under 2024.

Nestorcafé

Nestorcaféer anordnas två gånger per år. De lyfter aktuella ämnen inom äldreområdet och vänder sig till alla yrkesgrupper inom vård och omsorg. Föreläsningar, diskussioner och erfarenhetsutbyten är stående punkter på caféerna. Under 2024 hade vi två Nestorcaféer, ett fysiskt och ett digitalt med samma tema:

- ”Kommunikation och bemötande vid kognitiv sjukdom” Föreläsare: Åsa Skjutar, Leg. arbetsterapeut, med. dr i medicinsk vetenskap på Nestor FoU-center. Vid den fysiska träffen deltog 82 personer och vid den digitala träffen deltog nästan lika många.

Nestors Chefsmorgon

Digitala träffar som vänder sig till chefer och nyckelpersoner inom vård och omsorg i Nestors ägarorganisationer. Syftet är att bidra med kunskap och diskussion i aktuella ämnen och förmedla resultat från Nestors projekt. Under 2024 genomfördes åtta Chefsmorgnar med mellan 22-70 personer anmälda till respektive tillfälle.

Följande teman har presenterats:

- Teamsamverkan på särskilt boende – roller, kompetens och arbetssätt (februari)
- Ett näringsrikt samarbete- Socialstyrelsens utbildningspaket om att förebygga och behandla undernäring (mars)
- Avvikelse – från enskilda händelser till systematisk förbättring (april)
- Workshopar med boende och personal på vård- och omsorgsboende – ett sätt att få i gång samtal och ta del av de boendes synpunkter (maj)
- Att rigga för utvärdering – för mer kunskap och utveckling (juni)
- Vinster och utmaningar med en samlokaliserad äldremottagning, med vårdcentral och kommun under samma tak (september)
- Kompetensutveckling genom e-lärande – utmaningar och möjligheter (oktober)
- Hemtjänstens arbete för att främja äldres hälsa (november)

Konferens

I år firade Nestors samverkansforum *Mötesplatser för lokal samverkan* 10-år. Det gjordes med en konferens med chefer och medarbetare, i kommunerna och regionens verksamheter, som varit involverade i mötesplatserna. Under dagen hölls presentationer och diskussioner om: Omställningen till nära vård; Primärvården som nav; Det regionala Nära vård-arbetet; Lokala exempel på samverkansaktiviteter (Haninge, Huddinge, Tyresö) samt Nestors fortsatta arbete med samverkan för Nära vård under 2025. Deltog gjorde 45 personer. Läs mer om Mötesplatserna på sid 10.

Delaktighet i ett digitaliserat samhälle - regionalt dialogforum

I samarbete med de fyra andra FoU:erna i Stockholm drivs ett läns gemensamt forum för kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte med fokus på digital delaktighet för socialtjänstens målgrupper. Under 2024 hölls det en träff där Funktionsrätt Sveriges rapport om digital inkludering presenterades och diskuterades

Nätverk och nyhetsbrev nutrition

Nestor driver sedan flera år ett nätverk för verksamhetsutvecklare med ca 30 deltagare. Nätverket ses för erfarenhetsutbyte och kollegialt stöd i frågor som deltagarna själva definierar som angelägna. Nätverket träffas en gång på våren och en gång på hösten. Ämnen som har diskuterats under 2024: språkutveckling, ny socialtjänstlag, samtycke vid välfärdsteknik, vårdtyngdsmätningar och ej biståndsbedömda beslut. Hösten 2023 bildades en arbetsgrupp ur nätverket för att fördjupa sig och ta fram verktyg för att analysera avvikelser. Ett arbete, som 2024 resulterade i ett vägledningsmaterial och instruktionsfilm om att analysera sina samlade avvikelser på olika nivåer. Vägledningsmaterialet och arbetsgruppens arbete har presenterats både i nätverket och på Nestors chefsmorgon. Läs mer om detta projekt på sid 20.

Nestor ger sedan flera år tillbaka ut ett nyhetsbrev om nutrition och måltider. Nyhetsbrevet skickas ut av Nestors dietist och vänder sig till personer som är intresserade av nutrition och måltider inom äldreomsorgen. Syftet är att lyfta och sprida aktuella rön, forskningsstudier,

riktlinjer och liknande. Nyhetsbrevet har ca 100 prenumeranter med olika professioner, både inom och utanför Nestors ägarområde. Under 2024 gjordes fem utskick.

Föreläsningar

Nestors medarbetare ger ibland ämnesföreläsningar som anordnas av Nestor eller vid evenemang som anordnas i våra ägarkommuner eller andra samarbetspartners.

Föreläsningar under 2024

Ämne	Arrangör	Föreläsare
Kommunikation i Lifecare SP vid planering och utskrivning från slutenvården – Haninge, Nynäshamn, Tyresö	Nestor	Helén Lieberman Ram, Sara Cederbom
Kommunikation i Lifecare SP vid planering och utskrivning från slutenvården och Life care SP–Nacka, Värmdö	Nestor	Helén Lieberman Ram, Åsa Skjutar
Proteinkällor för den åldrande befolkningen	Dietisternas riksförbund (DRF)	Linda Nyholm, Mikael Karlsson, Cecilia Svanberg
Workshopar med boende, personal och chefer på vård- och omsorgsboende	FoU Välfärd	Linda Nyholm, Cathrine Coulianos
Skapa en god och nära vård – utveckling av en teambaserad seniormottagning	FoU Välfärd	Sara Cederbom, Åsa Skjutar, Ulrika Cadeau Mårtensson, Frida Garcia-Wennström
Development of an interprofessional, coordinated, and co-located intervention to improve person-centred care for older adults – a Swedish setting.	International nordic gerontology conference	Sara Cederbom, Åsa Skjutar,
Vinster och utmaningar med en samlokaliserad seniormottagning med vårdcentral, rehab och kommun under samma tak	Dialogcafé SKR framtidsgag nära vård	Sara Cederbom
Vinster och utmaningar med en samlokaliserad seniormottagning med vårdcentral, rehab och kommun under samma tak	Kunskapskick, SKR	Sara Cederbom, Ulrica Cadeau-Mårtensson, Frida Garcia-Wennström

Webbutbildningar

Nestor har producerat fem webbutbildningar. De riktar sig till medarbetare i vård och omsorg och är kostnadsfria för Nestors ägarorganisationer. Organisationer utanför Nestors ägarområde betalar en avgift för att få tillgång till webbutbildningarna. För mer information om utbildningarna, se Nestors [webbsida](#).

- **Social dokumentation (2013):** En praktiskt inriktad utbildning som innehåller avsnitten: Vad ska dokumenteras? Hur ska dokumentationen utformas? Varför är dokumentation viktig? Kan användas både för nyanställda och för att upprätthålla kunskapen eller för att utveckla dokumentationsarbetet på arbetsplatsen.
- **Lex Sarah (2014):** Utbildningen tar huvudsakligen upp följande frågeställningar: Vad innebär lex Sarah? Vad är en lex Sarah-rapport? När och varför ska jag rapportera?
- **Biståndshandläggare – ny i yrket (2017):** För nya biståndshandläggare, för att skapa mer trygghet i yrkesrollen och få redskap för att genomföra professionella utredningar och bedömningar av äldre personers behov. Innehåller teman som äldre och åldrande, regelverk och förutsättningar, handläggning och samverkan.
- **Våga fråga – våga se! (reviderad 2017):** Handlar om psykisk ohälsa hos äldre och tar upp teman om depression och bipolär sjukdom, ångest och sömnstörning, psykosjukdom och konfusion, missbruk och självmord, med mera. Utbildningen innehåller fakta, fallbeskrivningar, kunskaps- och reflektionsfrågor.
- **Minska risken för fall (reviderad 2022):** Utbildningen ger baskunskap om hur fallolyckor kan förhindras. Innehåller avsnitten: Din roll – arbeta strukturerat, Förebygg – konkreta åtgärder, Om det händer.

Antal genomförda utbildningar under 2024 för samtliga ägare

Webbutbildningar	Antal avslutade utbildningar i ägarorganisationerna	Antal köpa licenser
Våga fråga – våga se!	78	2
Social dokumentation	320	1
Minska risken för fall*	169	
lex Sarah	138	
Biståndshandläggare – ny i yrket	33	2

Publikationer

Här redovisas Nestors rapporter och artiklar. För en sammanställning av tidigare rapporter och andra publikationer hänvisar vi till Nestors [webbplats](#).

- Cederbom, Sara & Åsa Skjutar. (2024). Samlokaliserad seniormottagning – ett samverkansprojekt mellan vårdcentral, rehab och Nacka kommun, med individen i fokus Återrapportering av utveckling och utvärdering av uppstarten. Nestor FoU-centers skriftserie nr. 1:2024
- Helén Lieberman Ram & Milja Ranung. (2024). Diskussionsmaterial – bygger på rapporten ”För en god och jämlik hälso-och sjukvård på särskilt boende”.
- Nyholm, Linda & Björkman, Ingeborg. (2024). Workshopar – ett sätt att skapa delaktighet och meningsfulla samtal i äldreomsorgen.

- Åsa Skjutar. (2024). Rigga för analys av avvikelser på aggregerad nivå.
- Eva Karlsson. (2024). Rigga för utvärdering av insatser.
- Sara Cederbom & Karin Johansson. (2024). Äldres behov vid digitalisering. Tidningen Äldre i Centrum. Tema Det digitala samhället (#3/24).
- Åhlfeldt, Emanuel, Moberg, Linda and Winblad, Ulrika Building sustainability capacity in decentralized implementation: a study of a social services program in Sweden. Evaluation and Program Planning (inlämnat).
- Dohrn, I. M., von Berens, Å., Olsson, C. B., Rydwick, E., Jakobsson, E., & Palmlöf, L. (2024). Between principles and pragmatism – primary healthcare and social services professionals’ experiences and perceptions of self-care for older adults with home care: a qualitative study. Scandinavian Journal of Primary Health Care, 1–11. <https://doi.org/10.1080/02813432.2024.2389116> [STEG-projektet].
- Äldre i centrum. Vetenskapligt supplement. Sara Ahrén, Karin Högstedt, Elin Jakobsson, Lina Palmlöf. Egenvårdsintyg inom primärvård och äldreomsorg i Stockholms län – en kartläggning (accepterad utkommer 2025). [STEG-projektet].

Material som har tagits fram på Nestor finns att beställa eller ladda ner via webbplatsen. Sedan 2023 är Nestors alla rapporter utom Levnadsberättelsen kostnadsfria även för externa aktörer. Nestor har levererat 2045 publikationer under året till ägarkommunerna och 2 publikationer utanför Nestors upptagningsområde.

Kommunikation

Nestors kommunikationsarbete syftar dels till att skapa kännedom om och intresse för Nestors verksamhet, primärt för medarbetare inom Nestors ägarorganisationer i södra Stockholm, men även för berörda och intresserade organisationer i hela Sverige. Kommunikationsarbetet syftar även till att utveckla och genomföra nya sätt att presentera kunskap från våra projekt eller andra källor, för att göra kunskapen så tillgänglig och användbar som möjligt.

Nestors webbplats

På Nestors webbplats presenteras Nestors verksamhet, uppdrag, organisation, projekt, evenemang, utbildningar, publikationer och webbutbildningar. År 2024 har webbplatsen haft 60 334 sidvisningar. Antalet användare var 13 051.

Antal besök och unika besökare på Nestors webbplats under åren 2022-2024

År	Användare	Sidvisningar
2024	13 051	60 334
2023	11 979 (statistik för kvartal 3 saknas)	36 517 (statistik för kvartal 3 saknas)
2022	21 679	60 299

Nyhetsbrev

Våra elektroniska nyhetsbrev utges fyra gånger per år och omfattar intervjuer, nyhetsartiklar och notiser med fokus på Nestors verksamhet. Utskicken når ca 750 personer. Här ingår till största del personer med ledningsfunktioner i våra ägarorganisationer samt aktiva prenumeranter som själva har tecknat sig för utskick av vårt nyhetsbrev. Öppningsfrekvensen har under året varierat mellan ca 30 och 70 procent.

Film

Som ett led i spridning av våra material gör vi ibland en kort sammanfattning av rapporten, materialet eller projektet. Under 2024 gjordes en instruktionsfilm till vägledningmaterialet *Rigga för analys av avvikelser*.

Sociala medier

Nestor är aktiv på sociala medier främst LinkedIn. Tidigare användes Facebook som kanal. Sociala medier ser vi som ett bra sätt att sprida uppmärksamhet kring vår verksamhet och engagemang i äldre-relaterade frågor i stort. Vid slutet av 2024 hade Nestor 1 300 följare på LinkedIn jämfört 1 100 följare i slutet av 2023.

Vår arbetsplats

En lärande arbetsplats

För att kunna säkerställa relevans och kvalitet i Nestors aktiviteter omvärldsbevakar och utbyter vi kunskap med varandra och andra genom deltagande i interna och externa forum.

Våra interna forum:

- Internt råd, där FoU-chef och samordnare bereder strategiska frågor.
- Nestortanken, intern kvalitetsgranskning av aktuella projektplaner och rapporter.
- Kommunikationsgrupp, där Nestors kommunikator är sammankallande och där både strategiska kommunikationsfrågor och frågor mer av driftskaraktär hanteras.
- Forskningsfrämjargruppen (FFG), där Nestors disputerade medarbetare möts för att utveckla forskningsuppdraget i Nestors verksamhet.
- Tvärgrupp, kollegialt utbyte i projekten kring metoder och arbetssätt.
- Internseminarier för kompetensutveckling, har under 2024 handlat om:
 - Deltagande metoder – Att involvera äldre i utvecklingsprojekt.

Utveckling av verksamhet och arbetsmiljö

FoU-chef och arbetsplatsombud leder det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM). Utifrån arbetsplatsundersökning, riskanalyser, fysisk och social skyddsron och frågor som uppkommer löpande identifieras åtgärder som utreds och följs upp i en handlingsplan. Under året har vi arbetat med våra interna forum, sett över och justerat syfte, innehåll och frekvens.

Större utvecklingsområden under året har varit: söka nya lokaler, utveckla ny webbplats och nyhetsbrev. Nestor har idag större lokaler än vi behöver i o m förändrat arbetssätt med mer digitala forum och träffar. Befintliga lokaler är kostsamma och därför har nya lokaler sökts under året. Nestor flyttar till nya lokaler i mars 2025. Nestor har även under 2024 arbetat med att bygga en ny webbplats.

Våra samarbeten

Samarbete med universitet

Kontakter med akademien för kunskapsutbyte och samarbete har stor betydelse för Nestor i egenskap av kunskapsorganisation. Nestor har medverkat i två forskningsansökningar under 2024, där vi inväntar besked om medel.

Medarbetares anknytning till högskolor och universitet:

- Uppsala universitet, Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap, forskargruppen i hälso- och sjukvårdsforskning.
- Mälardalens universitet, Akademin för hälsa, vård och välfärd
- Karolinska Institutet, NVS, avdelningen för arbetsterapi.
- Hälsohögskolan i Jönköping.

Samarbete med FoU-miljöer

Nestor fortsätter sitt samarbete med Stockholms läns fyra andra FoU-miljöer (FoU Nordost, Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum, och FoU Nordväst), bland annat med gemensamma projekt. Sedan 2021 pågår två gemensamma forskningsprojekt med medel från Forte och 2024 fick vi medel för ytterligare ett 4-årigt projekt.

FoU:erna i Stockholm har månatliga läns-gemensamma FoU-seminarier där samtliga medarbetare kan närvara. Fokus är kunskapsutbyte i gemensamma utmaningar. Kommunikatörerna på länets FoU:er har ett nätverk för samordning och erfarenhetsutbyte. FoU-cheferna i länet träffas var tredje vecka för att driva det läns-gemensamma FoU-arbetet och ingår även i styrgrupperna för de läns-gemensamma projekten.

Nestor ingår i FoU Välfärd, en nationell intresseförening med ett 30-tal FoU-miljöer som har till uppgift att främja utveckling och kunskapsutbyte mellan FoU:er inom socialtjänsten. Nestor har under året deltagit i FoU Välfärds årliga dialogmöte och konferens med presentationer. (se tabell s 22).

Samarbete med nationella och regionala aktörer

Regionala och nationella nätverk som Nestor deltagit i år 2024:

- Samrådsgruppen Äldres hälsa (Storsthlm och Region Stockholm)
- Regionalt nätverk demens/kognitiv sjukdom Stockholm & Gotland
- Referensgrupp för Attityd +65, SPF seniorerna.
- RSS-Nätverk Äldre och kommunal hälso- och sjukvård – SKR

- Medverkar i flera Samarbetsrum SKR
- Nätverket för användardriven innovation, Adda Kompetens
- Nationella nätverket för kommundietister
- Dietisternas Riksförbunds sektion inom gerontologisk och geriatrisk nutrition (SiGN)
- Nätverket Noll undernäring, Livsmedelsakademien
- Svenskt Lewy Bodynätverk

Forskarnätverk

- Nätverk Arbetsplatsnära FoU som drivs av SWEREA (Swedish research)
- Forskargruppen i Hälso- och sjukvårdsforskning, Uppsala universitet
- Forskargruppen Cactus på KI, sektionen för arbetsterapi
- Kunskapsmiljö fokus äldre samt fysioterapiutbildningen, Akademin för hälsa, vård och välfärd, MDU
- Fortes forskarnätverk i programmet för tillämpad välfärdsforskning
- Nätverket för samverkansforskning
- Nätverket för forskning om den svenska hälso- och sjukvårdens styrning och organisation

Ekonomisk redovisning för 2024

Verksamhetens intäkter 2024	Basanslag	Övriga intäkter	Totalt
Basanslag	7 986 297		
Externa medel		1 172 622	
Försäljning		27 910	
Intäkter 2024	7 986 297	1 200 522	9 186 819

Verksamhetens kostnader 2024	Totalt
Personalkostnader	7 961 112
Interna kostnader IT/telefoni/oh	341 772
Lokalkostnader	937 669
Programvarulicenser/supporttjänster IT	99 994
Inköp varor	34 900
Verksamhetskostnader mötesforum/projekt	210 482
Kostnader	9 585 929
Resultat: 2024	-399 110
Ingående balans, överfört från 2023	4 387 744
Utgående balans från 2024	3 988 634

Nestor har ett överskott, som uppstod före år 2012. Nestor tar av överskottet för drift.

Appendix

Styrgruppsmedlemmar

Tabell 1. Styrgrupp (*nya medlemmar under året)

Namn	Befattning	Organisation
Petra Oxonius	Vård- och omsorgsdirektör	Botkyrka kommun
Anna Sörman/Linda Fällgren*	Avdelningschef, Vård- omsorgsboende, HSL	Haninge kommun
Ann-Christine Falck Brännström	Verksamhetschef för äldreomsorg	Huddinge kommun
Ellinor Egefors Åkesson	Enhetschef, äldreheten	Nacka kommun
Peter Mikkelsen/Amanda Farhadian*	Utförarchef	Nykvarns kommun
Gabriella Rodling	Äldreomsorgschef	Nynäshamns kommun
Carina Strandberg	Verksamhetschef, äldreomsorg	Salems kommun
Pernilla Andréason (ordförande)	Kvalitetschef Staben/Omsorgskontoret	Södertälje kommun
John Henriksson/Eva Norgren*	Förvaltningschef, äldre och omsorgsförvalt.	Tyresö kommun
Johanna Ramstedt/Therese Malm*	Avdelningschef, Äldreomsorg egen regi	Värmdö kommun
Maria Andersson	Chef, avd för närsjukvård, HSF	Region Stockholm
Camilla Andersson (föredragande)	FoU-chef	Nestor FoU-center

FoU-rådsmedlemmar

Tabell 2. FoU-råd (*nya medlemmar under året)

Namn	Befattning	Organisation
Camilla Andersson (sammankallande)	FoU-chef	Nestor FoU-center
Helén Lieberman-Ram	Samordnare/projektledare	Nestor FoU-center
Emina Redzematovic	Utvecklingsledare	Botkyrka kommun
Malin Torstendahl	Utvecklingsledare	Haninge kommun
Ann-Christin Rehnman Larsson	Utvecklingsledare	Huddinge kommun
Sara Grönqvist*/Karoline Lundvall*	Kvalitetsutvecklare	Nacka kommun
Fariba Roosta	Enhetschef, myndighet	Nykvarns kommun
Ulrika Bengtsson	Biståndshandläggare	Nykvarns kommun
Bella Dzabirov	Enhetschef	Nynäshamns kommun
Jenny Wahlqvist *	Verksamhetsutvecklare	Nynäshamns kommun
Malin Pilheden	Enhetschef	Salems kommun
Dilani Sätterström-Brante *	Verksamhetsstrateg	Södertälje kommun
Marita Sjögren	Verksamhetsutvecklare	Tyresö kommun
Anna Klingmyr	Utvecklingsledare	Värmdö kommun
Gunilla Benner-Forsberg	Utredare, Hälso-och sjukvårdsförv	Region Stockholm
Carina Sühl Öberg	Bitr. verksamhetschef	Aleris/Handengeriatriken

Seniorrådsmedlemmar

Tabell 3. Seniorråd ((*nya medlemmar under året)

Namn	Tillhörighet	Namn	Tillhörighet
Kari Strömgren Gerhardsson *	Botkyrka	Irene Beckman	Salem
Anders Magnusson	Botkyrka	Anna-Helena Brandt *	Salem
Birgitta Brynnel	Haninge	Bengt Johansson	Södertälje
Margareta Enochsson*	Haninge	Unesi Kenan	Södertälje
Karin Nordh	Huddinge	Björn Persson	Tyresö
Kathrine Hultman Eriksson	Huddinge	Erland Bridell	Värmdö
Anette Erdner *	Nacka	Monica Fransson	Värmdö
Ann-Sofie Rhedin *	Nacka	Alf Andersson	Regionstyrelsens pensionärsråd
Vakant	Nykvarn	Ann Hedberg-Balkå*	Regionstyrelsens pensionärsråd
Inez Granström	Nynäshamn	Kent Ivarsson *	Nestor FoU-center
Monica Andersson *	Nynäshamn	Camilla Andersson (ordförande)	Nestor FoU-center
		Helén Lieberman-Ram	Nestor FoU-center

Nestors arbetsgrupp

Tabell 4. Nestors arbetsgrupp (* slutat under året; ** tjänstledig för studier)

Namn	Titel	Tjänst i %	Examen/utbildning
Camilla Andersson	FoU-chef	100	Med. dr folkhälsovetenskap
Helén Lieberman-Ram	Samordnare, projektledare	100	Leg apotekare
Ingeborg Björkman*	Projektledare	60	Leg apotekare, Med dr, hälso- och sjukvårds-forskning
Kristin Breitenstein	Kommunikatör	100	Fil kand. samhällsplanering, Journalist
Sara Cederbom	Projektledare	100	Leg. fysioterapeut, med. dr i medicinsk vetenskap
Karin Högstedt **	Projektledare	100	Leg fysioterapeut, Med master. Tjänstledig för doktorandstudier
Karin Johansson	Projektledare	75	Fil dr, socialantropolog
Eva Karlsson*	Projektledare	60	Fil dr, etnologi
Linda Nyholm	Projektledare	75	Leg dietist, Med mag
Milja Ranung	Projektledare	90	Leg sjuksköterska, specialist ssk psykiatri, Med mag. Tjänstledig 10%
Daniel Ram	Administratör	80	Key account manager
Helena Viberg **	Projektledare	100	Socionom, Fil kand (tjänstledig, arbetar viss tid)
Åsa Skjutar*	Projektledare	100	Med. dr i medicinsk vetenskap

Nestor FoU-center
Marinens väg 30, 136 40 Handen
www.nestorfou.se
tel: 08-777 99 16